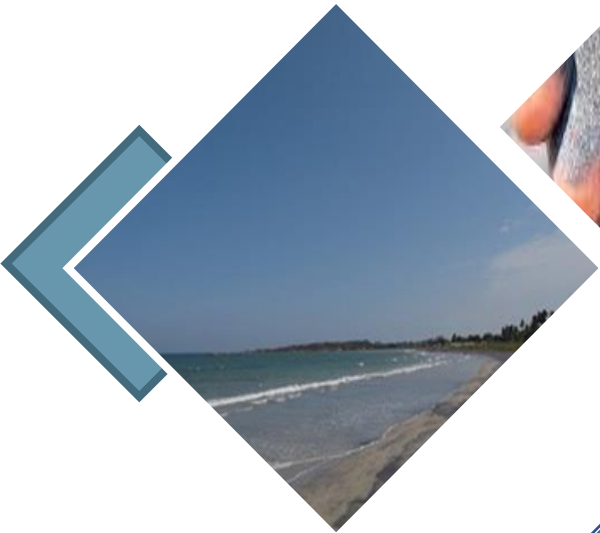

කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
கைத்தொழில் அமைச்சு
Ministry of Industries

ලංකා මිනරල් සෑන්ඩ්ස්
ලිමිටඩ්

කාර්ය සාධන විශ්ලේෂණ වාර්තාව

ලංකා මිනරල් සෑන්ඩ්ස් ලිමිටඩ්

හැඳින්වීම

බනිජ වැලි සාමාන්‍යයෙන් පැරණි වෙරළ හෝ ඩුනල් වැලි වන අතර එහි විශේෂයෙන් ටයිටේනියම් (රූටයිල් සහ ඉල්මනයිට් ඇතුළුව) සහ සර්කෝන් අඩංගු වේ. මෙම බනිජ භෞතිකව බර වන අතර ඒවා "බර බනිජ" ලෙසද හැඳින්වේ. බනිජ වැලි විවිධ කාර්මික අරමුණු සඳහා භාවිතා කළ හැකි අතර තීන්ත සඳහා වර්ණක, කඩදාසි සහ ප්ලාස්ටික් දන්තාලේප, සත් ක්‍රීම් සහ පිහන් මැටි වැනි එදිනෙදා පාරිභෝගික භාණ්ඩ සහ ශාඛ භාණ්ඩ සඳහාද භාවිතා කෙරේ. කාර්මික සහ පාරිභෝගික භාණ්ඩ සඳහා වූ පුළුල් භාවිතය නිසා බනිජ වැලි සඳහා ඇති ඉල්ලුම ගෝලීය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ වර්ධනයට දැඩි ලෙස සම්බන්ධ වේ. බනිජ වැලි සඳහා ඇති ඉල්ලුමේ ප්‍රධාන සාධකයන් වනුයේ පින්තාරු කිරීමේ සමය එළඹීම සහ නව නිවාස ඉදිකිරීමය.

බනිජ වැලි නිෂ්පාදන සහ භාවිතය

ඉල්මනයිට්, ලියුකොක්සීන් සහ රූටයිල් (ටයිටේනියම් ඩයොක්සයිඩ්) ටයිටේනියම් ඩයොක්සයිඩ් (TiO2) පදනම් වූ නිෂ්පාදන ඒවායේ අඩංගු TiO2 මට්ටම මත පදනම්ව වර්ගීකරණය කර ඇත. TiO2 වැඩි වන තරමට නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම වැඩි වේ.

- ඉල්මනයිට් (45% සිට 65% දක්වා TiO2)
- ලියුකොක්සීන් (65% සිට 90% දක්වා TiO2)
- රූටයිල් (90% සිට 100% දක්වා TiO2)

මෙම බනිජ මූලික වශයෙන් ටයිටේනියම් ඩයොක්සයිඩ් වර්ණක නිෂ්පාදන ද්‍රව්‍ය ලෙස කුඩා ප්‍රතිශතයක් භාවිතා කරන අතර ටයිටේනියම් ලෝහ,වෙල්ඩින් දඩු සහ වයර් නිෂ්පාදනය සඳහා ද භාවිතා වේ. ටයිටේනියම් ඩයොක්සයිඩ් සුදු වර්ණකයක් වශයෙන් භාවිතා කරනු ලබන්නේ එහි ඇති විෂ නොවන බව, දීප්තිමත් බව සහ ඉතා ඉහල වර්තන දර්ශකයක් ඇති බැවිනි. මෙම ටයිටේනියම් ඩයොක්සයිඩ් වර්ණකය තීන්ත, ප්ලාස්ටික් සහ කඩදාසි වැනි පාරිභෝගික නිෂ්පාදනවල අත්‍යවශ්‍ය අංගයකි.

සර්කෝන්

බොහෝ බනිජ වැලි නිධිවල අතුරු නිෂ්පාදනයක් හෝ සම නිෂ්පාදනයක් වන සර්කෝන් මූලික වශයෙන් සෙරමික් අංශය තුළ භාවිතා වේ. ගෝලීය සර්කෝන් පරිභෝජනයෙන් සියයට 50 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් සෙරමික් ටයිල් සඳහා භාවිත වේ. අඹරන ලද සර්කෝන් සෙරමික් ටයිල් නිෂ්පාදකයින්ට ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදනවල ග්ලැසියර හෝ දීප්තිමත් පාරාන්ධතාව, සුදු පැහැය සහ දීප්තිය ලබා ගැනීමට උපකාරී වේ සර්කෝන්හි අද්විතීය ගුණාංග ලෙස තාපය සහ ඇඳුම් ප්‍රතිරෝධය, ස්ථාවරත්වය, පාරාන්ධතාවය, දෘඪතාව සහ ශක්තිය දැකිය හැකිය. මෙම ගුණාංගවලින් අදහස් වන්නේ න්‍යෂ්ටික බලය සහ ඖෂධ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ සුළු වශයෙන් භාවිතා කරන අතර ඇති සර්කෝන්හි ප්‍රතික්‍රියාකාරක, වාත්තු යන්ත්‍ර සහ විශේෂයෙන් රසායනික ද්‍රව්‍ය වැනි යෙදුම් සඳහා එය භාවිතා කෙරේ.

2021 දී ගෝලීය වශයෙන් ටයිටේනියම් බනිජ මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන නවයක් පමණ නිෂ්පාදනය කරන ලද අතර එය පෙර වසරට සාපේක්ෂව සුළු වැඩිවීමකි. මෙම ප්‍රමාණයෙන් ඉල්මනයිට් පතල් නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 8.4ක් පමණ විය. චීනය, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, රුසියාව සහ ඕස්ට්‍රේලියාව මෙම කර්මාන්තය සඳහා ප්‍රධාන දායකත්වය දක්වන රටවල් 4 වේ. චීනය 2021 දී ගෝලීය වශයෙන් ටයිටේනියම් බනිජ නිපදවන ප්‍රමුඛයා විය. චීනයේ ඉල්මනයිට් පතල් නිෂ්පාදනය (එම වසරේ ටයිටේනියම් ඩයොක්සයිඩ් අන්තර්ගතය) මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන තුනකට පමණ ළඟා විය. එය දකුණු අප්‍රිකාවේ නිෂ්පාදනය මෙන් තුන් ගුණයකි. දකුණු අප්‍රිකාව ටයිටේනියම් බනිජ නිෂ්පාදනයේ දෙවන ස්ථානයට පත්විය. ගෝලීය සර්කෝන්හි වෙළෙඳපොළ 2021 දී ඇමෙරිකානු ඩොලර් බිලියන 1.66 ක අගයකට ළඟා විය.

ලංකා ඛනිජ වැලි සංස්ථාවේ කාර්යභාරයට වෙරළ ආශ්‍රිත බර ඛනිජ වැලි තැනීම, සැකසීම සහ අපනයනය කිරීම ඇතුළත් වේ.

සමාගමේ කාර්ය සාධන විශ්ලේෂණය 2017 සිට 2021 දක්වා කාලයට අදාළව සමාගම විසින් ලබා දී ඇති දත්ත මත පදනම්ව සිදු කර ඇත.

කාර්ය සාධන විශ්ලේෂණය

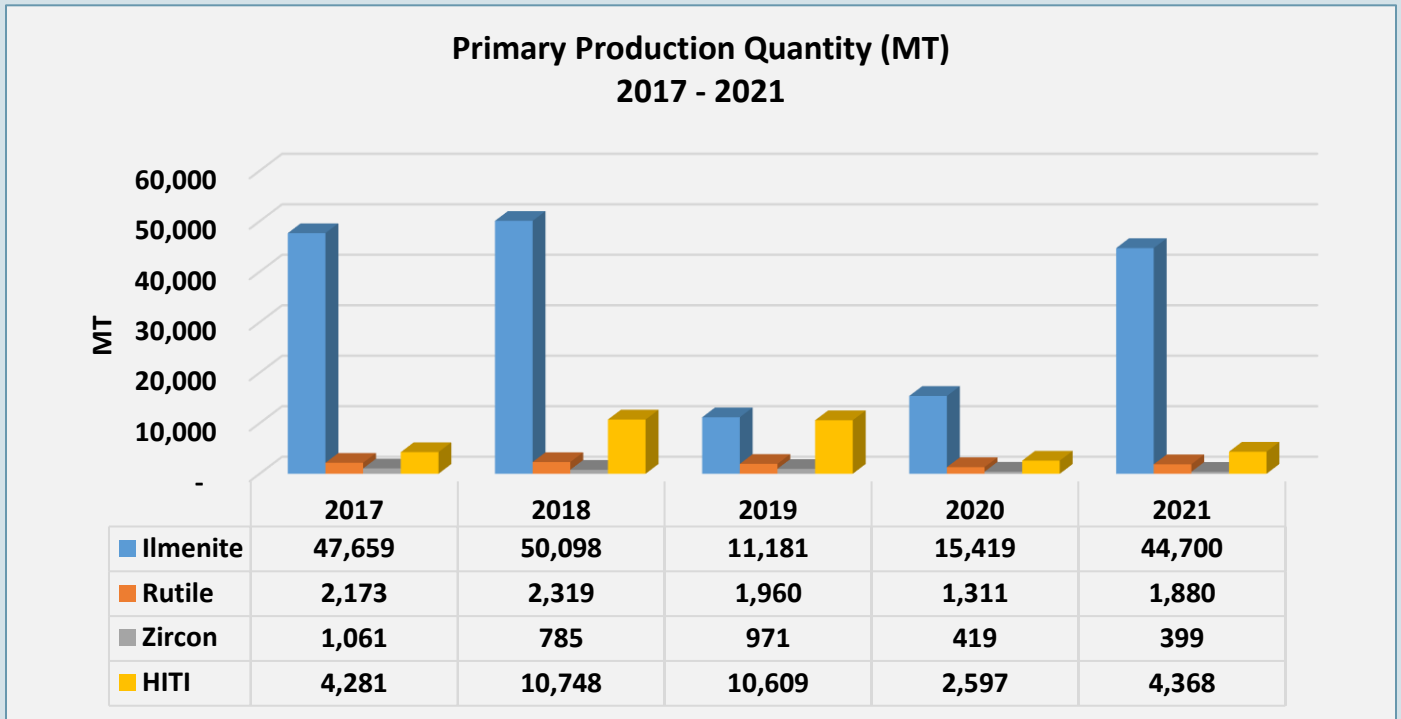

Chart 1

ලංකා මිනරල් සෑන්ඩ්ස් ලිමිටඩ් නිෂ්පාදනය ප්‍රාථමික නිෂ්පාදන සහ අතරමැදි නිෂ්පාදන යන දෙකෙන්ම සමන්විත වේ. ප්‍රාථමික නිෂ්පාදනය යටතේ ප්‍රධාන වශයෙන් ඉල්මනයිට්, රූටයිල්, සර්කෝන් සහ හයිටි ඉල්මනයිට් නිෂ්පාදන අයිතම 4ක් ජනනය කරයි. ප්‍රස්ථාර අංක 1 ට අනුව, මෙම ප්‍රාථමික නිෂ්පාදනය 2017 සිට 2019 දක්වා පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරයි. කෙසේ වෙතත්, 2020 වසරෙන් පසු මෙම ප්‍රාථමික නිෂ්පාදනය ක්‍රමයෙන් වැඩි වී ඇත. ඉල්මනයිට් සලකා බලන කාල සීමාව තුළ වැඩිපුරම නිපදවන ලද අයිතමයයි.

සමාගමේ අතරමැදි නිෂ්පාදන සම්බන්ධ දත්ත පහත (වගු අංක 01) දැක්වේ. ප්‍රස්ථාර අංක 2 ට අනුව අතරමැදි නිෂ්පාදනය සලකා බලන කාල සීමාව තුළ උච්චාවචනයන් පෙන්වයි. එය 2020, 2021 වර්ෂයන්හි 2019ට සාපේක්ෂව පහල යෑමක් නිරීක්ෂණය වේ.

Intermediary Products Quantity (MT) 2017 - 2021

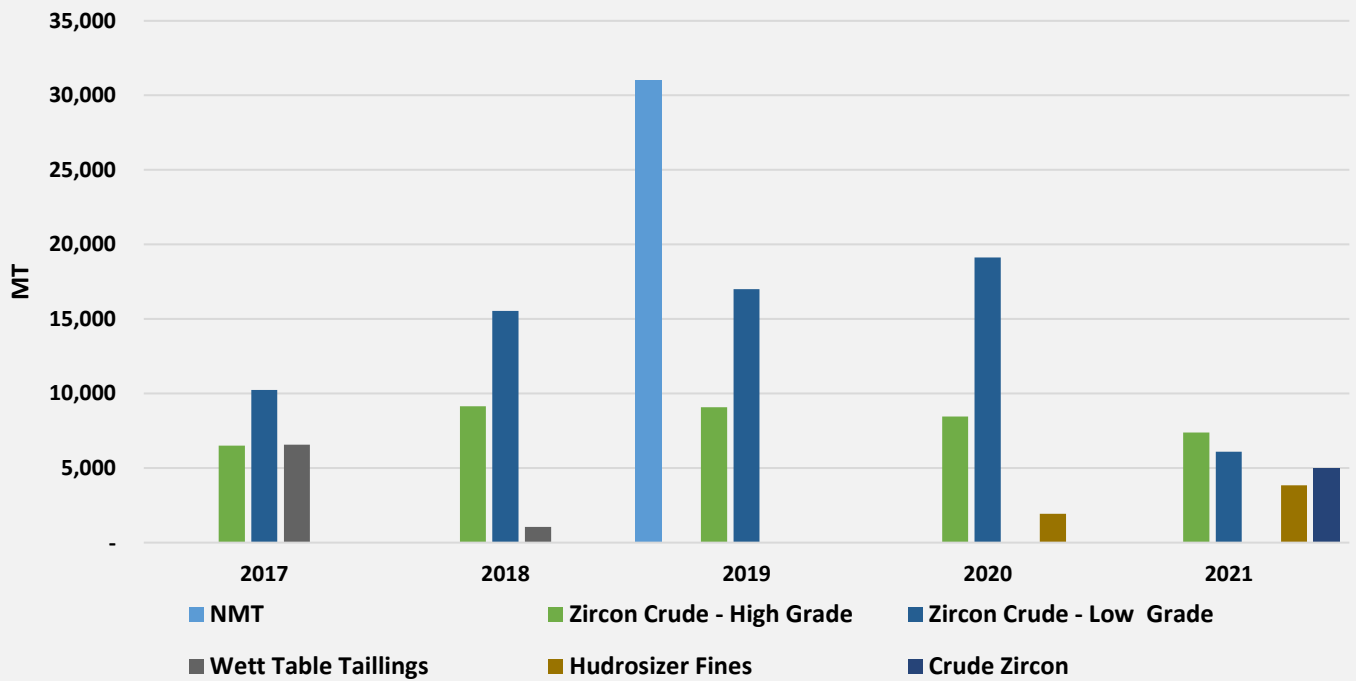

Chart 2

Table 1

Product item	2017		2018		2019		2020		2021	
	Quantity (MT)	(Rs. Mn.)	Quantity (MT)	(Rs. Mn.)	Quantity (MT)	(Rs. Mn.)	Quantity (MT)	(Rs. Mn.)	Quantity (MT)	(Rs. Mn.)
NMT	-	-	-	-	31,021	154.90	-	-	-	-
Magnetite	246	0.40	467	0.70	211	0.10	54	0.20	433	3.10
Spiral Fines	335	2.60	491	3.90	449	8.80				
Crude Monazite	29	0.20	23	0.10	33	1.30	18	1.00	14	0.50
Zircon Crude	365	2.90	-	-	-	-	-	-	-	-
Zircon Crude - High Grade	6,500	52.30	9,148	72.90	9,086	106.00	8,469	43.50	7,394	29.70
Zircon Crude - Low Grade	10,237	82.40	15,535	123.80	17,011	10.30	19,127	36.60	6,101	8.50
Screen Oversize	700	5.60	725	5.70	800	8.00	559	6.90	866	7.80
Wett Table Tailings	6,572	52.90	1,058	8.40	-	-	-	-	-	-
Hudrosizer Fines	-	-	-	-	-	-	1,935	22.10	3,843	32.20
Crude Zircon	-	-	-	-	-	-	-	-	5,033	42.00

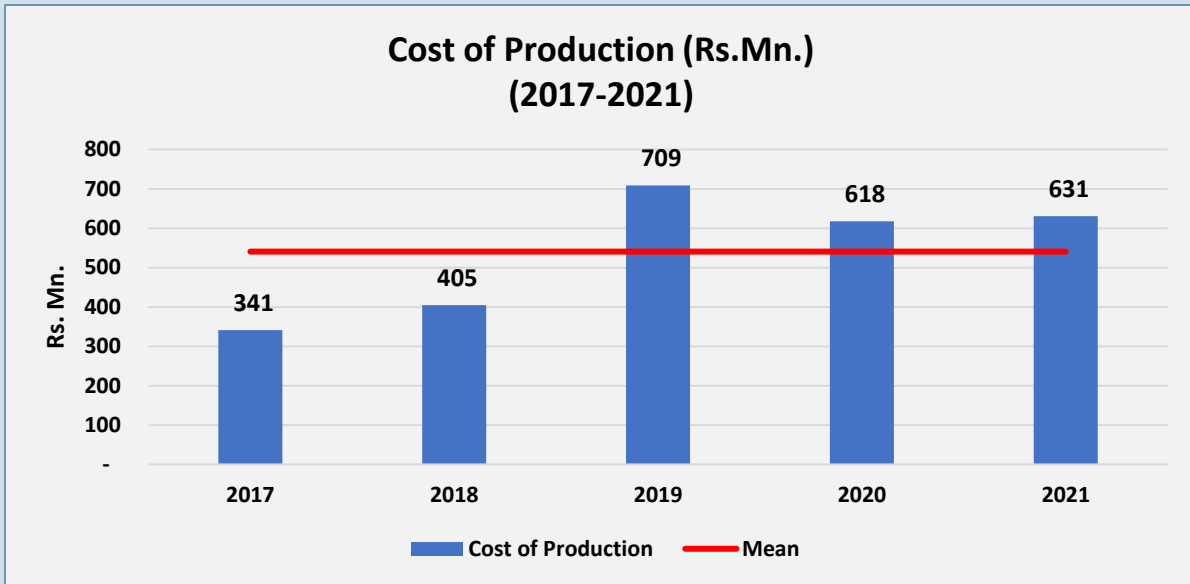

Chart 3

Table 2

Mean (Rs. Mn.)	Median	Standard Deviation
540.53	618	158.57

පසුගිය වසර 5 ක කාලය සලකා බැලීමේදී නිෂ්පාදන පිරිවැයේ සාමාන්‍ය වටිනාකම රු. මිලියන 540.53 ක් බව නිරීක්ෂණය වේ. නිෂ්පාදන පිරිවැය පරාසය රු.මි. 341 - 709 බව ඉහත ප්‍රස්ථාරයෙන් පෙනීයුම් කෙරේ.

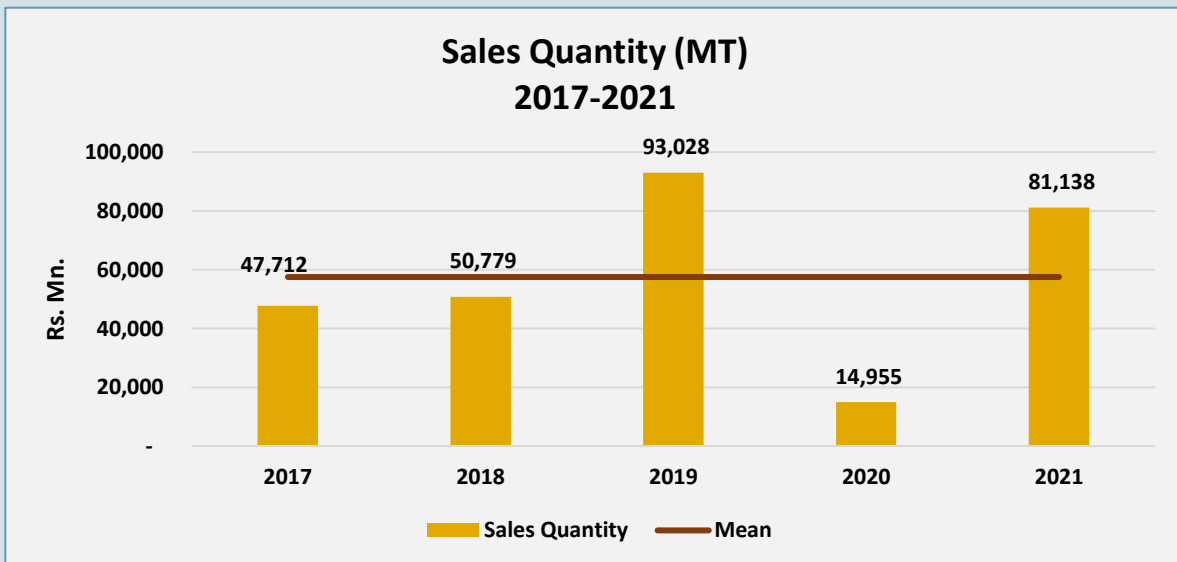

Chart 4

Table 3

Mean (MT)	Median	Standard Deviation
57,522.39	50,779	30,708.50

ප්‍රස්ථාර අංක 4ට අනුව ලංකා මිනරල් සැන්ඩ්ස් ලිමිටඩ් ආයතනයේ විකුණුම් ප්‍රමාණය 2017 වසරේ සිට 2019 දක්වා වැඩි වී ඇත. කෙසේ වෙතත් 2020 වසරේ විකුණුම් ප්‍රමාණය විශාල පහත වැටීමක් සිදුව ඇති අතර එය සලකා බලන කාලසීමාව තුළ අඩුම විකුණුම් ප්‍රමාණය විය. 2020 වසරට සාපේක්ෂව 2021 වර්ෂයේදී සමාගමේ විකුණුම් ප්‍රමාණය දළ වශයෙන් හතර ගුණයකින් වැඩි වී ඇත. මෙම කාලසීමාව තුළ සාමාන්‍ය විකුණුම් ප්‍රමාණය 57522.39 කි.

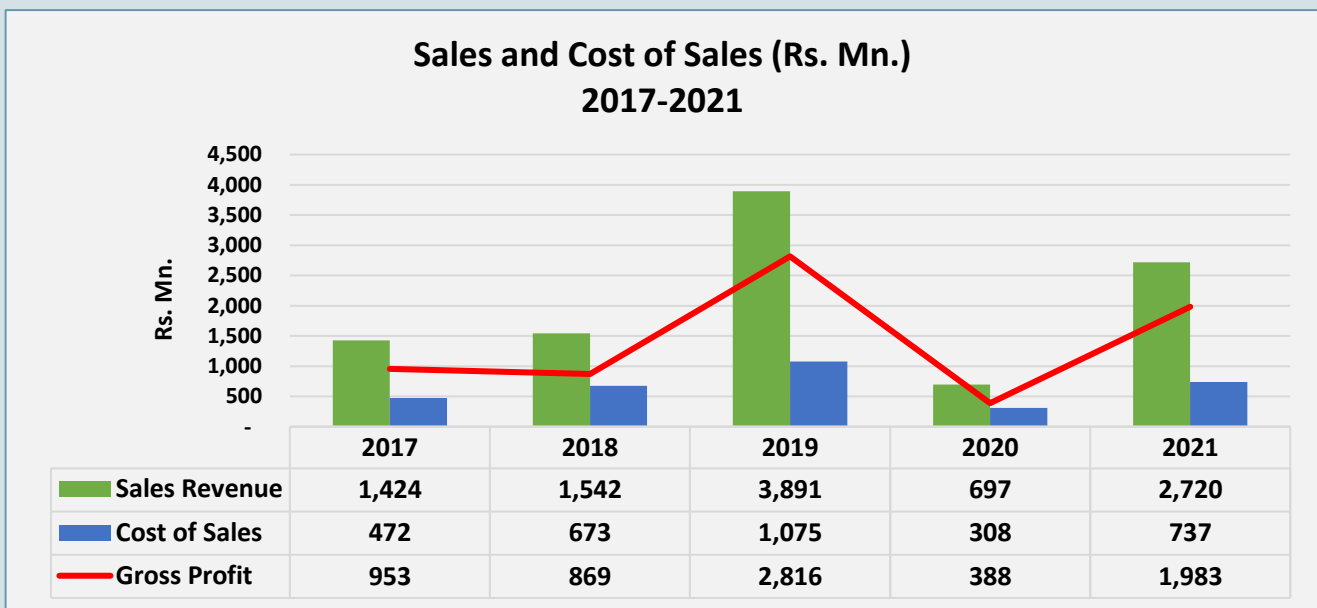

Chart 5

ප්‍රස්ථාර අංක 5ට අනුව, ලංකා මිනරල් සැන්ඩ්ස් ලිමිටඩ් ආයතනයේ විකුණුම් ආදායම 2017 වසරේ සිට 2019 දක්වා අඛණ්ඩව වැඩි වී ඇත. කෙසේ වෙතත් 2020 දී 2019 වසරේ විකුණුම්වලට සාපේක්ෂව විකුණුම් ආදායම 85% කින් කැපී පෙනෙන පහත වැටීමක් සිදුව ඇත. සලකා බලන කාල සීමාව තුළ විකුණුම් පිරිවැය උච්චාවචනය වී ඇත. 2018 වසරේ සිට 2019 වසර දක්වා දළ ලාභය ශීඝ්‍ර වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළද 2020 දී එය විකුණුම් ආදායමට සමානව පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරයි. 2020 වසරට සාපේක්ෂව 2021 වර්ෂයේ දී සමාගමේ දළ ලාභය ඉහළ ගොස් ඇති අතර විකුණුම් පිරිවැය සැලකිය යුතු අඩුවීමක් සිදුව තිබීම යහපත් තත්වයකි.

**Recurrent Expenditure, Salaries, Overtime and Other Allowances (Rs. Mn.)
2017-2021**

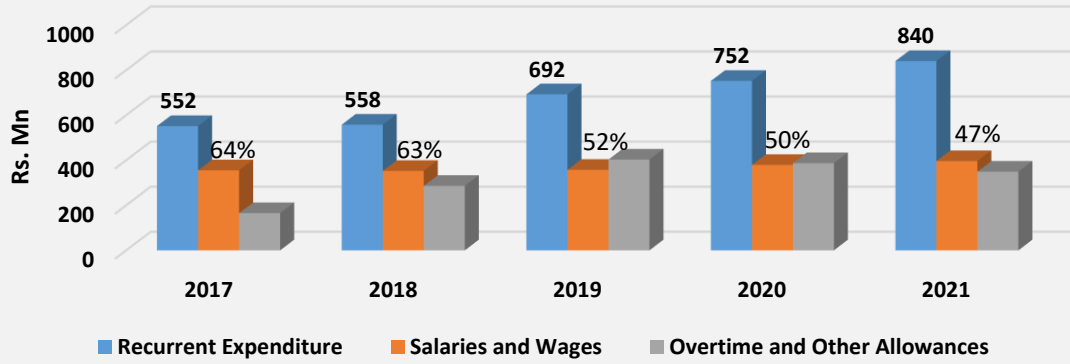

Chart 6

Table 2

	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%
Recurrent Expenditure	552		558		692		752		840	
Salaries and Wages	355	64	353	63	357	52	379	50	396	47
Overtime and Other Allowances	165	30	286	51	403	58	387	51	349	42

අංක 6 වන ප්‍රස්තාරයට අනුව, 2017 වසරේ සිට 2021 දක්වා පුනරාවර්තන වියදම් අඛණ්ඩව ඉහළ ගොස් ඇත. සලකා බලන කාල සීමාව තුළ වැටුප් හා වේතන ද වැඩි වී ඇත. 2019 සහ 2020 දී වැටුප් හා වේතන වලට වඩා අත්තිකාරම් සහ අනෙකුත් දීමනා ගෙවා ඇත.

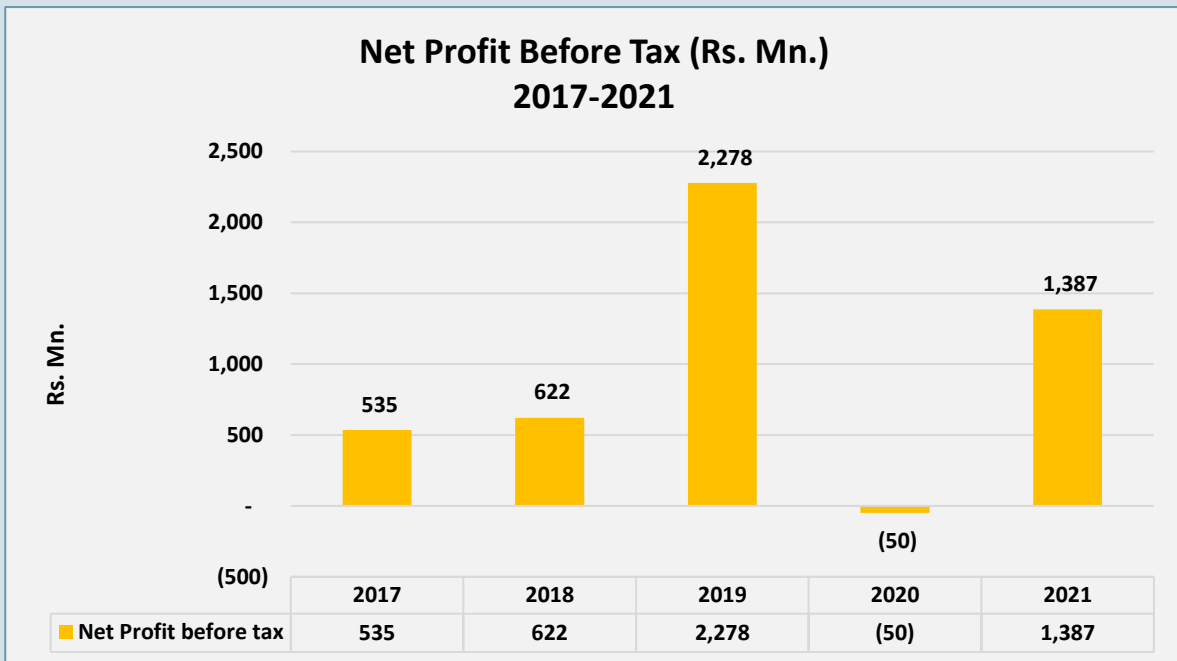

Chart 7

ප්‍රස්ථාර අංක 7 න් පෙන්වනු ලබන්නේ, සීමාසහිත ලංකා මිනරල් සැන්ඩ්ස් හි ශුද්ධ ලාභය 2017 වසරේ සිට 2019 දක්වා ක්‍රමිකව වැඩි වී ඇති බවයි. 2018 වසර හා සසඳන විට, 2019 වසරේ ලාභය දළ වශයෙන් හතර ගුණයක වැඩිවීමක් පෙන්වනු ලබයි. එසේ වුවත් 2020 වර්ෂයේදී විශාල විකුණුම් පහත වැටීම් හේතුවෙන් සමාගමට ඔවුන්ගේ මෙහෙයුම් වලින් කිසිදු ලාභයක් ලබා ගැනීමට නොහැකි විය. 2021 වර්ෂයේදී සමාගම නැවතත් ලාභ ලබන තත්වයට පත් වූහි.

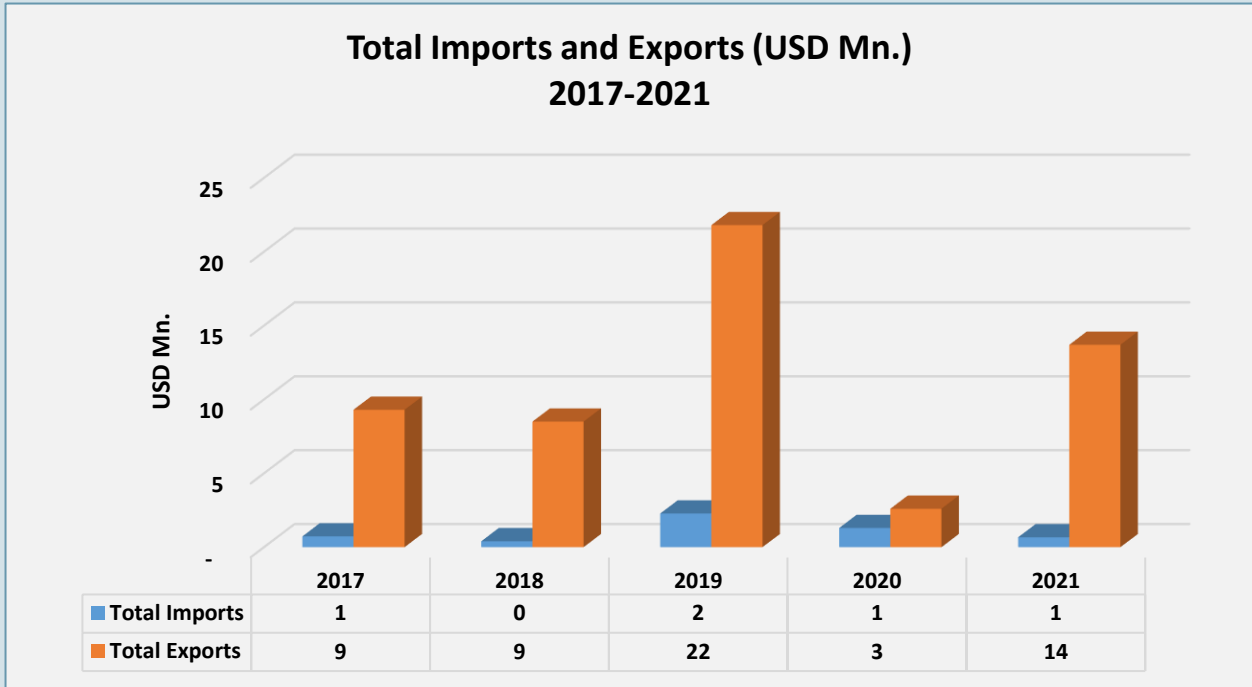

Chart 8

ප්‍රස්ථාර අංක 8 පෙන්වුම් කරන්නේ 2017 සිට 2021 දක්වා කාල සීමාව තුළ ඩොලර් මිලියන 1.2 ක ආනයනයන් කර ඇති බවයි. සමාගමේ අපනයන අගය 2017 වසරේ සිට 2019 දක්වා ක්‍රමයෙන් වැඩි වූ නමුත් 2020 වර්ෂයේදී හදිසියේම අපනයනය ඩොලර් මිලියන 19කින් පහත වැටී ඇත. 2021 වසරේදී සමාගම නැවතත් අපනයනය වැඩි කර ඇත.

නිරීක්ෂණ සහ නිර්දේශ

- ලංකා මිනරල් සෑන්ඩ්ස් ලිමිටඩ් ආයතනය ඔවුන්ගේ බොහෝ නිෂ්පාදන ඉහළ වටිනාකමක් ඇති අපනයනය ඉලක්ක කරගත් නිෂ්පාදන ලෙස සැලකිය හැකි බැවින් ඔවුන්ගේ ලාභය වැඩි කර ගැනීමට විශාල විභවයක් ඇත. එබැවින් ලාභය වැඩි කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
- මූලික වශයෙන්, නව කැණීම් බලපත්‍ර ලබා ගැනීම, නව බනිජ් ගවේෂණය, අගය එකතු කිරීමේ ව්‍යාපෘති පැවැත්වීම සහ පතල් කම්හල් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම/ වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් නිෂ්පාදනය වැඩි කළ හැක.
- නව ජාත්‍යන්තර වෙළඳපල අවස්ථා වැඩි කර ගැනීම, වෙළඳ ගිවිසුම් ඇතිකර ගැනීම තුළින් අපනයන ආදායම වැඩිකර ගැනීමට හැකි අතර එමඟින් රටට වැඩි ඩොලර් ප්‍රමාණයක් ලැබෙනු ඇත.
- මෙම ක්‍රියාකාරකම් බොහොමයක් දැනටමත් සමාගම විසින් ගෙන ඇති නමුත් ක්‍රියාවලිය තව දුරටත් වේගවත් කළ යුතුය.
- වාර්ෂික නිෂ්පාදන සහ විකුණුම් පුරෝකථනය සමඟ සමස්ත උපායමාර්ගික සැලැස්මක් සකස් කිරීම සමාගමේ සමස්ත කාර්ය සාධනය කෙරෙහි ධනාත්මක ලෙස බලපාන අතර එය එදිනෙදා ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීමට ද උපකාරී වේ.